

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет природничих наук

Кафедра лісового та аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Менеджмент лісових ресурсів

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність Н4 Лісове господарство

шифр і назва

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина

шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 10 від 25 червня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Менеджмент лісових ресурсів
Викладач (-і)	Заїка Володимир Костянтинович
Контактний телефон викладача	067-148-0-626
Е-mail викладача	volodymyr.zaika@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити Є КТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультування проводиться за розкладом консультацій викладача, який розміщений на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Зміст навчального матеріалу дисципліни спрямовано на вивчення теоретичних основ лісового менеджменту, а саме розглянуто принципи менеджменту лісових ресурсів; концепцію сталого лісокористування, баланс інтересів природи, бізнесу; враховано стандарти FSC, PEFC, програми ООН, європейський «Зелений курс»; розглянуто лісове законодавство України, міжнародні угоди, принципи сертифікації лісів. До змісту дисципліни включено також питання планування та організації лісового господарства, а також економічної оцінки лісових ресурсів та ефективності лісового менеджменту.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою дисципліни є теоретична і практична підготовка майбутніх фахівців з опанування комплексу знань, умінь і навичок з теорії та практики ефективного управління і використання лісових ресурсів з урахуванням світового досвіду та концепції сталого розвитку лісового господарства з урахуванням балансу інтересів екології, бізнесу і суспільства. Мето є також якісна підготовка магістра, набуття ним професійних компетентностей та умінь застосувати отримані теоретичні та практичні знання у фаховій діяльності та здатності до розв’язання складних управлінських задач. Основними цілями вивчення дисципліни є: - надання студентам фундаментальних знань про принципи, методи та інструменти менеджменту в лісовому господарстві; - підготовка фахівців, здатних приймати управлінські рішення щодо використання, охорони, відтворення й оцінки лісових ресурсів з урахуванням екологічних, економічних і соціальних аспектів;	

- формування розуміння концепції сталого управління лісами як балансу між економічною вигодою, екологічною стабільністю та суспільними інтересами;
- розвиток навичок планування, організації, моніторингу та контролю лісогосподарських процесів із використанням сучасних інформаційних технологій і методів аналізу;
- сприяння застосуванню новітніх технологій і менеджерських підходів для підвищення ефективності управління лісовими екосистемами;
- формування у майбутніх фахівців екологічного світогляду та розуміння ролі лісів у забезпеченні екологічної безпеки й добробуту суспільства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

Результати навчання.

РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень

РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов;

РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття		Загальна кількість годин		
Лекції		18		
Практичні		12		
Самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
Перший	Н4 Лісове господарство	Перший	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		лекції	практичні заняття	самостійна робота .
Тема 1. Сутність і принципи менеджменту лісових ресурсів.....		2	1	5
Тема 2. Екологічні, економічні та соціальні аспекти управління лісами		2	1	10
Тема 3. Міжнародні підходи до лісового менеджменту		2	2	5
Тема 4. Правове забезпечення управління лісовими ресурсами		2	2	5
Тема 5. Планування використання і відтворення лісових ресурсів		2	1	5
Тема 6. Управління якістю та сертифікація лісопродукції		2	1	10
Тема 7. Економічна оцінка лісових ресурсів і послуг екосистем		2	2	5
Тема 8. Інвестиційний менеджмент у лісовому секторі		2	1	10
Тема 9. Маркетинг і логістика лісопродукції..		2	1	5
ЗАГАЛЬНА:		18	12	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль на практичних заняттях – до 50 балів за семестр; поточний контроль на лекціях – до 40 балів за семестр; контроль самостійної роботи – до 10 балів за семестр. Сумарний підсумковий контроль – до 100 балів (сума балів за поточний контроль на практичних і лекційних заняттях та самостійної роботи). Шкала оцінювання: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf			
7. Політика навчальної дисципліни				

Академічна доброчесність дотримується при вивченні дисципліни. Зокрема не допускається списування під час проведення поточних та підсумкових контрольних заходів, самостійного виконання навчальних завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Вимагається застосовування посилок на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю, а з іншої причини – у вигляді співбесіди. Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку пропуску більше 50 % часу аудиторного навантаження студент не допускається до іспиту.

Неформальна освіта. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної Роботи студентів з відповідних дисциплін.

8. Рекомендована література

Основна література

1. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства. Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 448 с.
2. Державна програма „Ліси України” на 2002-2015 роки. Затверджена постановою КМ України від 29 квітня 2002 р. № 581.
3. Завадський Й.С. Менеджмент. – Т.1. Вид. друге. – К.: 1998. – 542 с.
4. Пітер Пірс. Основи економіки лісового господарства. К.: ТОВ „Видавничий дім „Екоінформ”, 2006. – 223 с.
5. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садовопаркового господарства: навч. посібник. – К.: Знання, 2012. – 487 с.
6. Синякевич І.М. Економіка галузей лісового комплексу. – Львів: Світ, 1996. – 180 с.
9. Синякевич І.М., Сенько Є.І. та ін. Менеджмент у виробничій сфері. – Львів: 1999. – 284 с.

7. Васильков В.Г. Організація виробництва : навчально-методичний посібник для самост. вивчення дисципліни / В. Г. Васильков, Л. М. Дзюбенко - Київський національний економічний ун-т. - К. : КНЕУ, 2003. – 242 с.

8. Прохорова В. В. Д13 Організація виробництва : навч. посібник / В. В. Прохорова, О. Ю. Давидова. – Х. : Вид-во Іванченка І.С., 2018. – 275 с.

Методичне забезпечення

1. Правила відтворення лісів. (2007). Київ: КМ України. 6 с.

2. Правила рубок головного користування в лісах України (1995). Київ: КМ України. 12 с.

3. Правила поліпшення якісного складу, формування і оздоровлення лісів. (2007). Київ: КМ України. 8 с.

4. Олійник І.Я. Організація лісгосподарського виробництва Навчально-методичний poradnik з курсового проектування. Львів – 2003. – 59 с.

Інформаційні ресурси

1. Лісовий кодекс України. Київ : Парламентське видавництво. 2006. 56 с. URL <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.

2. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів : постанова Кабінету Міністрів України: станом на 12 травня 2007 р. No 724. (Редакція станом на 27 грудня 2011 р.) URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-п> .

3. ДСТУ 3404-96 Лісівництво. Терміни та визначення. <https://www.twirpx.com/file/593498/>

Викладач Заїка В.К.,
професор